

arbeiða fyrri eini stórarí sakuttan at vera keyptir. Fyrri slitt starv fyrri kolamálið hefur P. M. Dam ikki fingið eitt einasta eittoyra. Tvörturímóti: Hann hefur haft útreiðslur. Hann verður svinaður til, ikki bert av tær og likammonnum. Men eisini av Foroya Kols umboðsmannum her á plássinum. Hygg at adressuni ímóti mær. Har finnast teir háls um háls við finar menn.

Men, Poul, so sterk er hin socialistiska hugsjónin, sum tú hefur sviðið, tær til óbólaltig mentunarlígt tap, at hetta ornamátið hefur ikki orkað at hvesst meg burtur frá at arbeiða fyrri kolamálinum, sum er eitt bjargingarmál fyrri arbeiðararnar, fyrri fólkið í Fróðbiar sóknar kommunu, eitt týðningarmikið mál fyrri heila land okkara.

Arbeiðaranna trolaradrift A. T.

Mítt arbeiði fyrri trolaradriftina í hesum virki nýttist eg ikki at skamma meg við, Poul.

Yvir 50.000 í hyru, fiskaturkingar- og aðrari arbeiðslon gav hetta virkið halvárið 1936, og í fjór vaks hesin arbeiðsveningur á landi og á sjógv til um 120.000 krónur.

Arbeiðararnir hava valt meg í A. T. driftsráð og driftsráðið hefur valt meg til formann. Hetta er eitt álitisstarv, ið eg ikki á nakran hátt havi »krøkt» mær.

Undir sóknarstýrisvalinum her varð sáðað út millum manna, at driftsráðsformaðurin fekk 3000 kr. í løn. Verðið sum! Kundi verið munur í míni »plátum»!

Sannleikin er — og hann kennir tú — at driftsráðslimirnir fáa 100 kr., formaðurin 200 kr. um árið — tvey hundrad krónur!

Tú brigdar mær arbeiðs-být-anina í A. T., hóast tú veit, at driftsráðsformaðurin hefur einki at gera við ta dagligu biðjan av arbeiðisfólkinum.

Tú brigdar mær at hava lokkað arbeiðararnar at biðja kolalossilónina við lágum akkordum niður í 80 oyru um tíman, hóast tú veit, at eg sum driftsráðsformaður havi ikki haft ein fingur at gera við hesa akkord.

Men tað er eisini ósatt, tú sigur um akkordini, hvat ið til fullnar framgongur av fylgjandi upplýsingum frá A. T. s kontóri:

Kolaakkord 26., 27. og 28. apríl 1937:

Lossing av 583¹/₂₀ tonsom í 2¹/₂ dag gav arbeiðarunum 140,8 oyru um tíman. Liggidagarnir vóru 3, so 1¹/₂ dagar var vunnin.

Kolaakkord 21. juli 1937:

Lossing av 180 tonsom gav arbeiðarunum 139,5 oyru um tíman!

Kolaakkord 27., 28 og 29. desember 1937:

Lossing av 664¹/₂₀ tonsom í 3 dagar gav arbeiðarunum eina tímanløn uppá 121,8 oyru. Liggidagarnir vóru 3¹/₂, so 1¹/₂ dagar var vunnin.

Hin fyrsta og størsta akkordin er ikki tikin við.

Kolaarbeiðið uppi í kolaminuni gevur eina tímanløn uppá 90 oyru.

Tú brigdar mær at hava sent trolarin til Klakksvíkar heldur enn at latið arbeiðið gjørt her, hóast tú veit, at trolarin ikki kundi takast upp á beding her, og at eg als ikki var heima, tá ið trolarin fór norður til Klakksvíkar og soleiðis ongan lut kundi hava í hesi forrættindisdispositiön.

Um tú hefur ibirt slatrið, veit eg ikki, men tað gekk sum rötasúpan, at arbeiðið í Klakksvík skuldi kosta 15.000 kr., meðan sannleikin er, at tað ikki hefur kostað 3000 kr. Fjáur lýgur meir enn helvtina. Men her verður faldað við fimm!

Tað líkast tær at sáa øvund ímillum arbeiðararnar, at royna at fáa teir til at venda hesum teirra fyrri nátið og framtið so umráðandi virki bakið istaðin fyrri at mana til styðjan av tí, so tað kundi komið at orkað at vunnid yvir byrjunarvansunum og vaksið seg sterkt og útíkvast og viðkast. Svartari kann tú ikki gera teg í arbeiðaranna søgu enn við hesari láglyndisgerð!

Tú brigdar mær skilið í kommununi, at eg skal hava fort ein skilaleysan peningaligan politikk. Hetta ger tú, hóast tú veit, at vit hava fingið orðan í tey kommunalu viðurskiftini. Spyr sparikast. Skuldin er minkað. Tá ið vit tóku við, vóru 6 terminur ógöldnar, eftirstöðurnar størri enn budgettið. Nú eru spari-kassaterminurnar ajour og eftirstöðurnar minni enn budgettið og skuldin sindur minkað. Og hetta er hent í sóknarinnar verstu krepplárum!

Roynd, Poul, ikki at fáa illt av, at eg enn sití sum lærari. Tú málti kunna troysta teg við avreksverkið, sum adressan hjá tær og tínum liði átti. Hevur tú ikki yrkt teimum báðum landsins hægstu embættismönnum, »honum sjálvum» og »landsfæðirinum» eitt takkarkvæði? Bara kongur nú fagnar bóndans adressu so væl — tá. verður glýmur dansur í holl!

Tú týkist at hava fingið helsótt av, at arbeiðarafjöldin hefur kjósað meg til álitismann sín og verjara í sóknarstýrinum á Tvøroyri, á logtingi og í blaði arbeiðaranna. Tað kann tó kanska stilla tín hjartaslátt, at eg á hesum vaktarstöðum ikki havi spennið gull og annan vinning enn frægdið við at arbeiða fyrri einari stórarí sök, ímóti einum høgum máli. Men tað er eisini ivaleyst!

Meg harmar teg, Poul, forni vinur. Men kanska tað, ið hent er, botnar í vónbroti og ófrælsom korum. Eg ynski at trúgva tí og vóni, at frælsis- og hugsjónarstrongurin, ið nú týkist at vera brostin í barni tínum, tó ikki má vera heilt av, men aftur má kunna spennast, so tú kanst rýma av afturhaldsins og dokkalvaleiðum, ið hava rúnarbandið og tólt teg.

P. M. Dam.

Rubek Rubeksen

hefur í dag verið í arbeiði hjá Thorshavn Mælkieforsyning og Margarinefabrik í 25 ár.

Kristmann Guðmundsson:

Strandin bláa.

Skaldsøga.

Símun av Skarði týddi.

Tað er so hugnaligt, hvørja ferð ein bók kemur á føroyskum máli — sjálvt um tað so er ein týðing. Serliga hugnaligt er tað tá bókina er rúgvismikil, so sum henda; tí noktast kann tað ikki, at alt ov nógvar føroyskar bókur eru heldur rakar í rúgvu, um enn innihaldið kann vera frálíkt.

Hetta er eingin nýggj bók, ið her er komið út á føroyskum máli, og óivað er hon kend og lís av mongum Føroyingi áður. Tá so er, er eingin grund til at geva henni nakað umfatandi ummæli. Vit skulu bert nevna, at hon er frálíka góður lesnaður og sera væl skrivað.

Um týðingina er heldur ikki stórt at siga. Navnið Símun av Skarði (hvi skriva teir Símun?) er nóg stór borgin fyrri, at hon er so góð, sum hon kann fáast. Og víst er tað, at sjálv søgan hefur einki mist við umsetingina. Tó kann ein líkasam kenna á stílinum, at Símun hefur fallið hettari at týtt bókina, já longur hann er komið áleiðis við arbeiði sínum. Málið er ein mun meira livandi og mjúkt í seinni helmingi av bókini.

Bókin er prentað á tveimum prentsmíðum, og tað er spell, tí tað lýtur hana ikki so lítið. Hon kostar 5 kr.

Tíðindi.

Gudstænasta.

2. sunnudag eftir trettanda heldur J. Dahl próstur gudstænastu í Nólsoyar kirkju.

Sama sunnudag heldur Møller prestur gudstænastu í Havnar kirkju.

K. F. U. M.

Söndag Aften »hjemligt Samvær». Navigationslærer Fjerbeck-Petersen viser Lysbilleder fra Burmeister og Wains Fabrikker. — Der sluttes med Andagt.

Frelsens Hær.

Lordag: Vækkelsesmøde. Söndag Kl. 11 Hellighedsmøde. Kl. 2 Söndagsskole. Kl. 5 Vaglet. Kl. 6 Bornemøde. Kl. 8,15 Frelsesmøde med Soldatindvielse.

Trolarakeyp.

Stovnað er eitt trolarafelag við harra Jens av Reyni á odda. Teir vilja nú við fyrsta fari senda mann til Onglands at eftirhyggja trolara har, sum teir ætla sær at keypa. Vit hava frætt, at teir hava biðið skipara og maskinfólk, so tað skuldi eftir hesum at doma kunna ætlast, at keypið kann væntast at ganga í ordan. Trolarin skal hava heimastöð í Havn. Teir ætla vist ikki at søkja um statslán — men kanska ein kommunugaranti uppá eini 15.000 kr.

Vit ynskja teim góða eydna við hesi so pákravdu roynd.

21. januar

skulu, so hefur forlíksmaðurin

Tórshavn

fær lán frá statinum til trolarar!

Á býráðsfundi í gjárkvöldið varð fyrilagt telegram frá formanninum, har hann sigur at:

fáast kann til vega lán til trolarar. Fiskaribankin skal lata 50 pCt. og statskassin 25 pCt. (hetta síðsta rentufriitt í 5 ár). Síðani skal Havnar kommunu garantera eitt lán uppá 35.000 kr. og annars fær hon loyvi til at seta 15.000 kr. í aksium. Síðani skal trolarafelagið (Kimbl?) fáa til vega ein aksiu-kapital uppá 30.000 kr.

Okkum kunnugt ættlar felagið »Kimbl» at fáa sær 2 trolarar, og eftir telegramminum at døma, er her talan um meir enn 1. Kann »Kimbl» taka hetta takið, og eydnast tað felagnum hjá harra Jens av Reyni at keypa ein trolara, so má hetta — 3 trolarar í Havn — sigast fullt út at viga upp móti teim 5 trolarunum, sum talan var um at stasjonera her; tí óivað verður væl meir turkað í Føroyum av tí fiski, hesir leggja upp á land, enn hvat tilfellið hevði verið við teim ítalsku trolarunum, og meira føroyskt fólk kann so eisini fáast umborð.

Sjálvandi tók býráðið væl undir við hesum.

Vónandi kunnu trolararnir fáast so skjótt, at teir rokka Suðurlandsfiskiskapin.

kravt, fiskimannafelagið og reid-arafelagið hava uppskot sínum semju í kontraktspurninginum liðug.

VIKAN

J. Patursson fór við fullum lummum av 2-krónum við »Tjaldur» seinast at bitta Stanning á máli um jarda- og undirgrunds-spurningin og nýtt logtingsval.

Keypmannahavnarblaðið »Social-Demokraten» veit at siga, at ríkisstýrið hugsar um at styðja hitt føroyska vinnulívið munalígt. Tey virki, ið nevnd verða í hesum tiltaki, eru: Koladrift, seyðabruk, og delvis endurnýggjan av fiskiflotanum og hermetikkfabrik.

Dahls týðing av nýggja testamenti er autoriserað av biskuppinum.

Palestina og urolighetene i Levanten.

Av O. J. Olsen.

(Forts.)

Under krigen fik England store lån, milliarder lån, av jødene, men til gjengjell måtte England love jødene, at de skulde få sitt land, Palestina, tilbage. Så efter krigen var det noget av det første England gjorde á sende en hærstyrke under Allenby til Palestina for á sikre sig overmakten der. Frankrig tog omtrent samtidig Syria.

Pá andre fronter skjedde der også omtrent samtidig store omveltninger. Grekerne førte krig mot tyrkene i Lilleasia, og det så en tid vanskelig ut for tyrken. Da plutselig skjedde det, at ungtyrkens leder, Mustafa Kemal brøt igjennem, avsatte Sultanen og jagte ham ut av landet, be-seiret og fordrev grekerne fra

Lilleasia og omorganiserte og moderniserte den tyrkiske stat til á ligne í alle máter en moderne Vesteuropæisk stat, men dermed gik også ledelsen av den muhamedanske gudsdyrkelsen over på arabiske hender, og araberne har bodd í Palestina í snart 1900 ár. De ville ikke sådan godvillig gå slipp på sin rett til landet. Det var ikke jøden som englenderne elsket så høit, men de kunde ikke få nogen heldigere nasjon inn í landet for tiden; desuten hadde de jo forpliktelser på sig fra krigens tig. Nei de elsket oljekillene í Irak og Transjordanía mere enn jøden. En av Englands liváarer í dag kommer gjennom store ledninger ostefra og løper ut í store tankskibe, som laster í Haifa.

Ser vi nu bort fra Palestina et oieblikk, så vil vi finne uroligheter mot englenderne på andre fronter. Henvend 300 millioner hinduer í India søker á ryste det engelske styre av sig, deres fører er Gandhi. Denne sök kjenner vi til, så det skal jeg ikke komme nærmere inn på. Men vi vet kanskje ikke, at í Inda bor henvend 80 millioner muhamedanere, og da de ikke bor helt godt sammen med hinduene, har de støttet England í konflikten med hinduene, men så forlanger de også fred og ret-tigheter for sine trosbrødre í Palestina. Og der finner vi så engelskmannen mellem barken og veden. Det vilde være over-måte uheldig for ham, hvis hele den muhamedanske verden reiste sig mot ham. (Forts.)

Frakland.

Í gjár frættist, at hitt franska ministerið hevði sagt seg frá. Tað væntast at nýtt ministerium skjótt verður sett aftur vegna tey spentu viðurskiftini uttan-riks.